

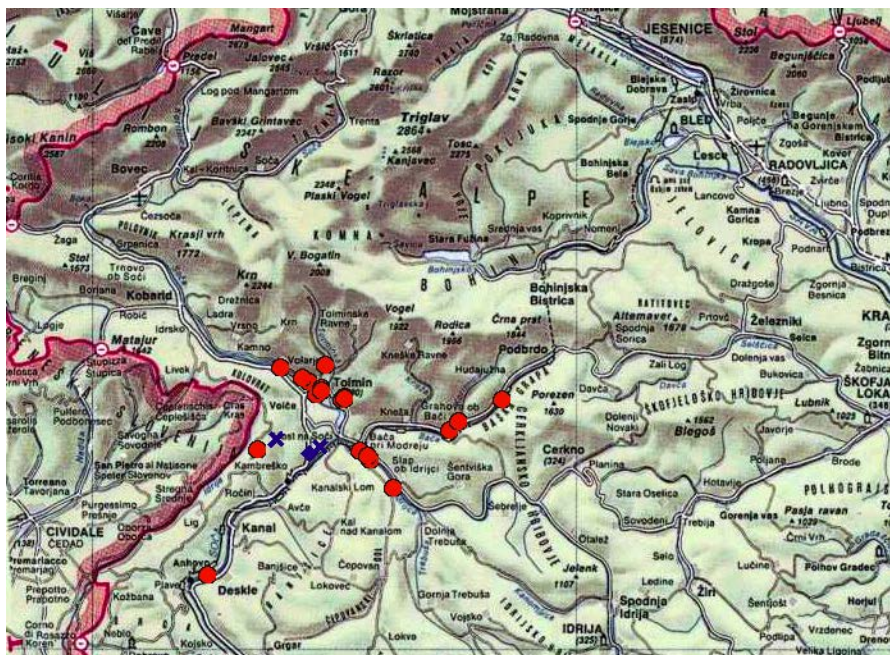
Notulae ad floram Sloveniae

Clerodendrum trichotomum* Thunb. in *Clerodendrum bungei* Steud.*Subspontano uspevanje v Zgornjem in Srednjem Posočju (zahodna Slovenija)****Subspontaneous growing in the Upper and Central Soča Valley (western Slovenia)****1. *Clerodendrum trichotomum* Thunb.**

- 9947/2** (UTM 33TUM90) Slovenija, Primorska, srednja Soška dolina, Deskle, travnik ob glavni cesti, 90 m n. m. Det. I. Dakskobler, 28. 9. 2012, avtorjev popis.
- 9748/3** (UTM 33TVM01) Slovenija, Primorska, Zatoľmin, pod cesto v Polog, v gozdu pod odlagališčem organskih odpadkov (nasproti Grosalce), 390 m n. m. Det. I. Dakskobler, 6. 8. 2022, avtorjev popis.
- 9848/1** (UTM 33TVM01) Slovenija, Primorska, Tolmin, Na Logu, ruderalno rastišče pri gradbišču nove trgovine, 165 m n. m. Det. I. Dakskobler, 13. 9. 2008; Tolmin, Gregorčičeva ulica, vrt za hišo, mladice ob posajenem drevesu, 210 m n. m. Det. I. Dakskobler, 20. 11. 2023; Dolje, ob cesti proti Tolminu, 190 m n. m., mladice ob robu ceste, v okolici posajena drevesa te vrste. Det. I. Dakskobler, 22. 10. 2021; Dolje, 205 m n. m., sadovnjak, usodnik raste subspontano pod velikim drevesom te vrste. Det. I. & L. Dakskobler, 6. 11. 2023, popisi avtorjev.
- 9848/2** (UTM 33TVM01) Slovenija, Primorska, Poljubinj, 190 m n. m., brežina, rob poti na desnem bregu Godiče pod vasjo. Det. I. Dakskobler, 26. 8. 2018; Poljubinj, na desnem bregu Godiče, 220 m n. m., prodnato-konglomeratna brežina, porasla z mešanim gozdom, v katerem prevladujejo tujerodne vrste. Det. I. & L. Dakskobler, 20. 7. 2025, popisi avtorjev.
- 9848/3** (UTM 33TVUM91) Slovenija, Primorska, greben Kanalskega Kolovrta, Srednje, 700 m n. m., usodnik nasajen, okoli njega tudi mladice. Det. I. & S. Dakskobler, 15. 8. 2018, popis avtorjev.
- 9848/3** (UTM 33TVM01) Slovenija, Primorska, Sela pri Volčah, 235 m n. m., mejica, navadni usodnik je posajen (nekaj manjših dreves), subspontano uspeva v spodnji grmovni plasti. Det. I. Dakskobler, 6. in 8. 11. 2025, avtorjeve fotografije.
- 9848/4** (UTM 33TVM01) Slovenija, Primorska, Idrija pri Bači, na desnem bregu Idrijce od Idrije pri Bači proti sotočju z Bačo, 160 m n. m. Det. I. Dakskobler, 7. 11. 2007, glej DAKSKOBLER & al. (2011: 55); Idrija pri Bači, ob cesti v naselju, subspontano na nasutju, 160 m n. m. Det. I. Dakskobler, 11. 10. 2015; Idrija pri Bači, 170 m n. m., med cesto in Idrijco. Det. I. Dakskobler, 7. 10. 2018; Slovenija, Primorska, Slap ob Idrijci, levi breg Idrijce, Za jezom, pod cesto proti Obrekarju, 180 m n. m., mejica, usodnik posajen in se širi subspontano. Det. I. Dakskobler, 18. 11. 2024, avtorjevi popisi.

9849/1 (UTM 33TVM11) Slovenija, Primorska, Baška dolina, Koritnica, zid ob glavni cesti, sredi vasi, 305 m n. m., okoli 0,7 m velik poganjek. Det. I. Dakskobler, 27. 6. 2014, 4. 9. 2016 in še pozneje; Grahovo ob Bači, 315 m n. m., ruderalna rastišča v vasi. Det. I. Dakskobler, 24. 10. 2012, avtorjevi popisi.

9849/2 (UTM 33TVM11) Slovenija, Primorska, Baška dolina, Hudajužna, 390 m n m., usodnik posajen ob hiši, v okolici mladi poganjki. Det. I. Dakskobler, 18. 8. 2018, avtorjev popis.

Slika 1: Subspontana nahajališča navadnega usodnika (*Clerodendrum trichotomum*) – krog in kvadrat in Bungejevega usodnika (*Clerodendrum bungei*) – križec in kvadrat v Zgornjem in Srednjem Posočju (zahodna Slovenija), GURS, 1 : 750.000. Vir: podatkovna baza FloVegSi (SELIŠKAR & al. 2003).

Figure 1: Subspontaneous localities of *Clerodendrum trichotomum* (circle and square) and *Clerodendrum bungei* (cross and square) in the Upper and Central Soča Valley (western Slovenia), GURS, 1:750.000. Source: FloVegSi database (SELIŠKAR & al. 2003).

Med preglednimi deli o flori Slovenije smo navadni usodnik (*Clerodendrum trichotomum*) našli le v dveh knjigah Roberta BRUS-a (2004, 2005). Obsežnejši opis je v knjigi iz leta 2004, ki ga povzemamo: Je nizko listopadno drevo oz. grm, naravno razširjen na Japonskem in v vzhodnem delu Kitajske. Kot okrasno drevo ga v Sloveniji sadijo po vrtovih in parkih, a samo v sredozemskem svetu, v Vipavski dolini in obmorskih krajih. V notranjosti Slovenije je redek, večinoma grmast, preživi v zavarovanih legah. Slabo prenaša sušo in ni odporen na nizke temperature (BRUS 2004: 380–381). BRUS (ibid.) kot tudi drugi starejši viri (MOGGI

& GIUGNOLINI 1993) ga uvrščajo v družino Verbenaceae, novejši viri (MARTINI & al. 2023), POWO (2025) pa v družino Lamiaceae. Slednji vir kot države z naravno razširjenostjo navaja Kitajsko (vključno z Mandžurijo in otokom Hainan), Japonsko, Korejo, Filipine in Tajvan. Subspontano se je razširil ponekod v Združenih državah Amerike, na Javi, v severnem delu Nove Zelandije, v Veliki Britaniji in Italiji (POWO 2025).

V sosednji Furlaniji Julijski krajini navadni usodnik subspontano uspava v petih kvadrantih srednjeevropskega kartiranja flore na robu Furlanske nižine (osrednji in jugozahodni del Furlanije) – MARTINI & al. (2023: 317), za Hrvaško ga NIKOLIĆ (2025) ne navaja. Podatkov o subspontanem uspevanju drugod v Sloveniji za zdaj ne poznamo. Seljak (2025, in litt.), ki ga pozna kot okrasno drevo, mu ni nikoli posvečal posebne pozornosti in tudi ni opazil, da bi kje uspeval podivjano. Leta 2023 sta z Marijo Skok videla en grmiček pod mostom v Kamnjah v Vipavski dolini (0149/1), a bi bil lahko tam tudi posajen ali se je vrasla kakšna odrezana veja.

O subspontanem uspevanju te vrste v Posočju smo prvič posredno pisali pred leti (DAKSKOBLER & al. 2011: 55), vendar smo v preglednici objavili zgolj kvadrant nahajališča (9848/4), ne da bi vrsto omenili tudi v besedilu in najdbo komentirali. Dejstvo je, da to okrasno nizko drevo na Tolminskem razmeroma pogosto sadijo na vrtovih. V Baški dolini jo opazamo vse do Podbrda, v dolini Idrijce do Slapa ob Idriji (a smo jo videli tudi na vrtovih v Idriji), v srednji Soški dolini smo jo opazili sicer na Selih pri Volčah, v Plavah in Srednjem, a je zagotovo precej pogostejša. Očitno subspontano pojavljanje, kot je na bregovih Idrijce pri Bači pri Modreju, je še na obcestnem zidu na Koritnici, kjer usodnikov grm vztraja že več kot desetletje, v gozdu nad reko Tolminko pod cesto v Polog, kjer je divje odlagališče organskih odpadkov in predvsem na desnem bregu Godiče pri Poljubinju.

Tam je število podivjanih primerkov že veliko, rastejo na precejšnji površini, tako severno oz. severovzhodno od cestnega mostu čez potok, ob poti proti slapu Beri, kot južno oz. jugozahodno od tega mostu, ob kolovozu proti reki Soči. Tam je nekaj usodnikov nasajenih, a se pomlajujejo in poraščajo brežino tik nad potokom. To brežino občasno čistijo in mlade poganjke posekajo. Strma nasuta gruščnata brežina nad potjo k slapu Beri pa je bila nekoč očitno odlagališče vsakovrstnih odpadkov, še zdaj pa je odlagališče organskih odpadkov. Tla so kolvialna, lega je vzhodna do jugovzhodna, strmina okoli 30 stopinj. Skupna površina brežine, kjer smo popisovali pionirski gozd z mnogo tujerodnimi vrstami, je okoli 10 arov. Njegova sestava (brez mahovne plasti) je naslednja (ocene po BRAUN-BLANQUET, 1964): Zgornja drevesna plast: 3: *Paulownia tomentosa*; +: *Acer campestre*, *A. pseudoplatanus*, *Prunus insititia*. Spodnja drevesna plast: 1: *Clematis vitalba*; +: *Hedera helix*, *Tilia cordata*, *Ulmus glabra*. Zgornja grmovna plast (do višine 5 m): 3: *Clerodendrum trichotomum*; 1: *Ficus carica*, *Sambucus nigra*, *Ulmus glabra*, *Paulownia tomentosa*; +: *Acer campestre*, *Prunus insititia*, *Forsythia × intermedia*, *Weigela florida*. Spodnja grmovna plast: 1: *Lonicera nitida*, + *Acer pseudoplatanus*, *A. campestre*, *Fraxinus excelsior*, *Cornus sanguinea*, *Ulmus glabra*, *Hydrangea cordifolia*. Zeliščna plast: 2: *Phyllitis scolopendrium*, *Parietaria officinalis*, *Geranium argentatum*, *Impatiens balfourii*; 1: *Urtica dioica*, *Galeobdolon flavidum*, *Rubus caesius*, *Hemerocallis fulva*; +: *Hedera helix*, *Aruncus dioicus*, *Asarum europaeum* subsp. *caucasicum*, *Glechoma hederacea*, *Dryopteris filix-mas*, *D. affinis* subsp. *borreri*, *Polystichum aculeatum*, *Chelidonium majus*, *Melissa officinalis*, *Crocasmia × crocosmiiflora*, *Iris foetidissima*.

Po svojem izvoru in rastiščnih značilnostih bi popisani sestoj skoraj sodil v gozdno združbo »Konzervo-Cunjetum poliviniletosum«, ki smo jo opisali pred skoraj štiridesetimi

leti (DAKSKOBLER 1986), a ker konzerv, cunj in polivinila na rastišču zdaj ni več videti, pač pa žice, raznovrstne tehnične in kuhinjske pripomočke, deloma prekrite z gruščem, je ustrežnejša uvrstitev po prevladujočih vrstah zgornjih sestojnih plasti. Po tem merilu bi ta pionirski gozd na odlagališču organskih odpadkov lahko uvrstili v provizorno asociacijo *Chlerodendro trichotomi-Paulownietum tomentosae* nom. prov.

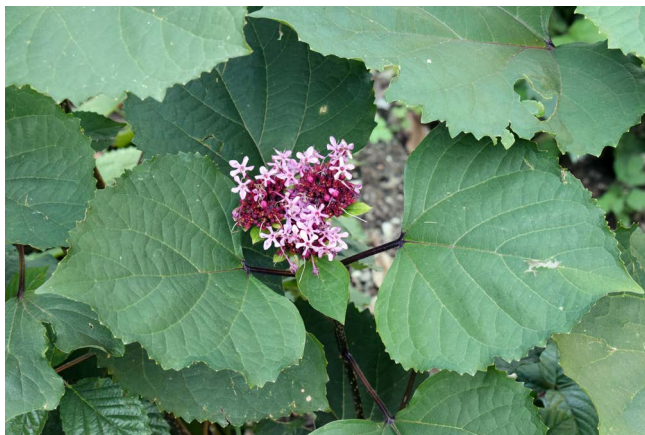
Na drugih izpisanih nahajališčih smo opazili v glavnem le pomlajevanje v neposredni okolici posajenih dreves (Hudajužna, Srednje, Sela pri Volčah, deloma tudi Plave) ali pa mlade poganjke na ruderalnih rastiščih v bližini gradbišč (Grahovo ob Bači, Tolmin).

V splošnem lahko subspontano pojavljanje navadnega usodnika v zahodni Sloveniji (slika 1) ocenjujemo kot razmeroma prehodno, vendar njegovo širjenje ob Godiči v Poljubinjju vseeno kaže na možnost, da bi kdaj v prihodnosti lahko postal tudi invaziven. Od časa, ko je Robert Brus pisal svojo knjigo, so se očitno naše navade (in tudi naše podnebje) spremenile in imajo to azijsko nizko drevo ljudje radi na svojih vrtovih. BRUS (2004) omenja tudi različek *C. trichotomum* var. *fargesii* z manjšimi listi in bolj svetlimi cvetovi, ki naj bi bil primernejši za sajenje v hladnejših okoljih v Srednji Evropi.

2. *Clerodendrum bungei* Steud.

9848/1 (UTM 33TUM91) Slovenija, Primorska, Doblar, dolina Doblarca (Perilo), pod domačijo Jelovec (Doblar 39), nad desnim bregom potoka Lepenka, 390 m–395 m n. m., grmišče na brežini pod cesto Doblar–Pušno (sliki 2 in 3), steblikovje pod hruško tik ob tej cesti (slika 4) in bližnji opuščeni sadovnjak (vrt). Leg. I. Dakskobler, 13. in 16. 10. 2025, det. L. Dakskobler, 14. 10. 2025, herbarij LJS in fotografije prvega avtorja.

9848/3 (UTM 33TVM01) Slovenija, Primorska, Kozmerice, nad cesto proti Selam pri Volčah, pred domačijo Močilar, terasa na levem bregu grape pri domačiji Patalobčar (Potolobčar), opuščen vrt v zaraščanju. Det. I. Dakskobler, 6. in 8. 11. 2025, avtorjeve fotografije (popis št. 1 v preglednici 1); Sela pri Volčah, travnat rob ceste na začetku vasi (iz smeri Kozmeric), 235 m n. m., subspontano uspevanje Bungejevega usodnika, v bližini nasajeni primerki. Det. I. Dakskobler, 6. in 8. 11. 2025, avtorjeve fotografije.

Slika 2:
Bungejev usodnik
(*Clerodendrum
bungei*), Doblar,
Jelovec, 16. 10.
2025. Foto: Igor
Dakskobler.

Figure 2:
*Clerodendrum
bungei*, Doblar,
Jelovec, 16. 10.
2025. Photo: Igor
Dakskobler.

Bungejev usodnik (*Clerodendrum bungei*) je listopaden ali vednozelen grm s srčastimi listi in drobnimi, v gosta socvetja združenimi rdeče škrlatnimi do temno rožnatimi cvetovi. V Sloveniji ga sadimo zelo redko (BRUS 2004: 381). Zraste do višine dveh metrov (po naših opažanjih tudi treh metrov), listi imajo očiten, oster vonj. Mladike rastejo okoli matičnega stebela in ko se okrepijo, se lahko razširijo v bližnjo okolico. Naravno je razširjen na Kitajskem, v Vietnamu in na Tajvanu. V Evropo ga je prinesel škotski zbiratelj rastlin Robert Fortune, leta 1844. V Severni Ameriki je pobegnil iz vrto in subspontano uspeva od Teksasa do Georgije in Floride (glej na koncu literature navedene spletne vire). V sosednji Furlaniji Julijski krajini subspontano uspeva v šestih kvadrantih v jugozahodnem delu Furlanske nižine, na nadmorski višini od 10 m do 20 m (MARTINI & al. 2023: 317), za Hrvaško ga NIKOLIĆ (2025) ne navaja. Ta grm je bil prvemu avtorju te notice povsem nepoznan in ga ob srečanju v dolini Doblarca ni povezoval z rodom *Clerodendrum*, saj se od navadnega usodnika očitno razlikuje – po rasti, grmasti obliki, širših in večjih listih. Določila ga je soavtorica, po vrtnarskem priročniku (MOGGI & GIUGNOLINI 1993: 84).

Slika 3: Grmišče robide (*Rubus fruticosus* agg., morda *R. schleicheri*) in Bungejevega usodnika (*Clerodendrum bungei*) – *Clerodendro bungei-Rubetum schleicheri* nom. prov., Doblar, Jelovec, 16. 10. 2025. Foto: Igor Dakskobler.

Figure 3: Shrub community of *Rubus fruticosus* agg. (possible *R. schleicheri*) and *Clerodendrum bungei* (*Clerodendro bungei-Rubetum schleicheri* nom. prov.), Doblar, Jelovec, 16. 10. 2025. Photo: Igor Dakskobler.

Kako se je pojavil v samotni dolini Doblarca (Perila), natančneje njegovega desnega pritoka Lepenke, v tistem njenem delu, kjer ni več stalno naseljenih hiš? Nedvomno ga je nekdo posadil. Najvišji primerek, visok blizu dva metra, raste na uravnavi (morda rečnem

nanosu) tik ob cesti, kjer je bil некоč najbrž sadovnjak ali vrt, ki je zdaj povsem opuščen. Na njegovem manjšem delu je celo nasuto grobo kamenje in manjše skale. Vrsto sestavo dreves in grmov na tej površini kaže popis št. 4 v preglednici 1. V njem so sadna drevesa: navadni oreh, hruška, domači kostanj, smokvovec (figa) in kaki, a tudi okrasne ali uporabne drevesne vrste in grmovnice kot trnata gledičevka (*Gleditsia triacanthos*), japonska kriptomerija (*Cryptomeria japonica* f. *elegans*), ameriška katalpa (*Catalpa bignonioides*), tisa (*Taxus baccata*) – ta ima sicer v spodnjem delu doline Doblarca veliko naravnih nahajališč, grozdasti lobodikovec (*Danaë racemosa*), ob robu proti potoku tudi pušpan (*Buxus sempervirens*) in (najbrž) hibridna forsitija (*Forsythia* × *intermedia*). Z roba se v opuščeni sadovnjak (drevesni vrt) vrašča robida (*Rubus fruticosus* agg.). Čisto blizu, na robu tega opuščenega sadovnjaka (vrta), pod staro hruško nastaja nekakšno steblikovje (popis št. 3 v preglednici 1), v katerem imata največje zastiranje Bungejev usodnik (visok do približno pol metra) in navadno volčje jabolko (*Physalis alkekengi*) – *Clerodendro bungei-Physalidetum alkekengii* nom. prov. Približno dvajset metrov severno od tega opuščenega sadovnjaka (vrta) je med cesto in še košenim travnikom brežina, kjer na površini približno 40 m² raste skoraj sklenjeno grmišče s prevladujočo robido (*Rubus fruticosus* agg., po nekaterih znakih morda *R. schleicheri*), a iz njega izraščajo posamezni grmi Bungejevega usodnika, ki jih je več na robovih grmišča (*Clerodendro bungei-Rubetum schleicheri* nom. prov.) – popis št. 2 v preglednici 1. Domnevamo, da je moral biti najprej na tej brežini posajen ali subspontano razširjen Bungejev usodnik, robida je morala priti za njim, a usodnika ni zadušila.

Lastnik teh parcel je najbrž bil ali je še ljubitelj tujerodnih rastlin. Ob robu bližnjega travnika (nekoč sta bili tam njiva in vrt) je namreč posadil tudi črni »bambus« (*Phyllostachys nigra*), ki se zdaj invazivno širi tako na travnik kot v gozd. V mejici, ki obdaja travnik, rastejo tudi navadni oreh, bela murva (*Morus alba*), smokvovec (*Ficus carica*) in hruška (*Pyrus communis*).

Desni breg potoka Jelovka je bil некоč ves obdelan (kmetijska površina), zdaj ga zarašča pionirski gozd leske, lipovca, belega gabra, poljskega javorja, velikega jesena, ob potoku tudi črne jelše. Geološka podlaga so deloma rečni nanosi, prevladujeta pa fliš oz. laporovec. Tla so evtrična, na brežini in občestnem grušču rendzina. Pri domačiji Jelovec (ena hiša je zgrajena na novo, stara poleg nje je videti opuščena) se subspontano širi octovec (*Rhus typhina*).

Subspontano uspevanje Bungejevega usodnika smo približno mesec dni pozneje opazili tudi na dveh krajih ob cesti Kozemerice–Sela pri Volčah. Blizu domačije Močilar oz. pri domačiji Patalobčar (Potolobčar) se je ta okrasni grm močno razširil na povsem opuščenem vrtu, kamor so ga prvotno posadili pred manj kot desetimi leti (Irena Štrukelj, in litt.). Južni del vrta je že povsem zarasel z njim in navadnim srobotom, mladi poganjki Bungejevega usodnika so tudi v srednjem delu vrta, v severnem delu pa še ne. Vrsto sestavo zdajšnje združbe na tem opuščenem vrtu kaže popis št. 1 v preglednici 1. V njej so tako tujerodne okrasne vrste (*Clerodendrum bungei*, *Phytolacca americana*, *Commelina communis*, *Duceshnea indica*), tujerodni pleveli (*Galinsoga parviflora*, *G. ciliata*, *Veronica persica*, *Erigeron annuus*), arheofiti (*Setaria pumila*, *Echinochloa crus-galli*), drugi pleveli (*Potentilla reptans*, *Calystegia sepium*, *Oxalis stricta*), nitrofilne vrste (*Aegopodium podagraria*, *Glechoma hederacea*, *Urtica dioica*, *Parietaria officinalis*, *Solanum nigrum*), a tudi vrste iz okoliških travnikov (*Achillea millefolium*, *Plantago lanceolata*, *Dactylis glomerata*, *Taraxacum* sect. *Taraxacum*, *Trifolium pratense*) in gozdov oz. gozdnih robov (*Clematis vitalba*, *Acer pseudoplatanus*, *Fraxinus ornus*, *Pulmonaria officinalis*, *Hedera helix*, *Salvia glutinosa*, *Carex sylvatica*, *Lamium orvala*). Začasno ta sestoj uvrščamo v asociacijo

Clematido vitalbae-Clerodendretum bungei nom. prov. Bungejev usodnik subspontano raste tudi na bližnjih Selah pri Volčah in sicer na travnatem robu ob cesti tik pred vasjo (iz smeri Kozmeric). Ta okrasni grm so v bližnji mejici najbrž posadili, skupaj še z drugimi tujerodnimi vrstami (*Clerodendrum trichotomum*, *Asclepias syriaca*, *Rosa* sp., *Viburnum rhytidophyllum*, *Phyllostachys bambusoides*, *Deutzia scabra*), a se subspontano širi na bližnji travnik, kjer so v pozno jesenskem času prevladovale vrste *Dactylis glomerata*, *Achillea millefolium*, *Setaria pumila*, *Rumex acetosa*, *Plantago lanceolata*, *Potentilla reptans*, *Galium mollugo*, *Taraxacum* sect. *Taraxacum*, *Stellaria media* in še druge.

Slika 4: Sestoj volčjega jabolka (*Physalis alkekengi*) in Bungejeve usodnika (*Clerodendrum bungei*) – *Clerodendro bungei-Physalidetum alkekengii* nom. prov., Doblar, Jelovec, 16. 10. 2025. Foto: Igor Dakskobler.

Figure 4: Stand of *Physalis alkekengi* and *Clerodendrum bungei* (*Clerodendro bungei-Physalidetum alkekengii* nom. prov.), Doblar, Jelovec, 16. 10. 2025. Photo: Igor Dakskobler.

Ugotavljamo, da se lahko tudi Bungejev usodnik širi subspontano, vsaj v podnebni in talnih razmerah, kot so ponekod v Srednjem Posočju. Tudi on bi lahko potencialno postal invaziven.

ZAHVALA

Podatke o domačiji Jelovec v povodju Doblarca (Perila), pri kateri sva našla Bungejev usodnik, so nama posredovali Kristina Janežič, Marko Malnič in Erik Kragelj, podatke o tej okrasni vrsti pri Patalobčarju pa Marjana Barbič in Irena Šuligoj. Mag. Gabrijel Seljak

nama je pisal o svojih izkušnjah z navadnim usodnikom na Goriškem in v Vipavski dolini. Dr. Branko Vreš je skrbnik podatkovne baze FloVegSi in je v njo vnesel vrsto *Clerodendrum bungei*. Neimenovana recenzenta in urednica doc. dr. Tinka Bačič so s popravki besedilo tehtno izboljšali.

LITERATURA

- BRAUN-BLANQUET, J., 1964: Pflanzensoziologie. Grundzüge der Vegetationskunde. 3. Auflage. Springer, Wien – New York. 865 pp.
- BRUS, R., 2004: Drevesne vrste na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana. 399 pp.
- BRUS, R., 2005: Dendrologija za gozdarje. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Ljubljani. 408 pp.
- DAKSKOBLER, I., 1986: Nova združba v slovenskem gozdnem prostoru (*Konzervo-Cunjetum poliviniletosum*). Gozdarski vestnik (Ljubljana) 44 (10): 373–374.
- DAKSKOBLER, I., A. SELIŠKAR & B. VREŠ, 2011: Rastlinstvo ob reki Idrijci – floristično-fitogeografska analiza obrečnega prostora v sredogorju zahodne Slovenije. Folia biologica et geologica (Ljubljana) 52 (1–2): 27–82.
- MOGGI, G. & L. GIUGNOLINI, 1993: The MacDonald Encyclopedia of Flowers for Balcony and Garden. Little Brown, London. 511 pp.
- MARTINI, F., G. BERTANI, F. BOSCUCCI, A. BRUNA, A. DANELUTTO, R. PAVAN & C. PERUZOVICH, 2023: Flora del Friuli Venezia Giulia. Repertorio critico diacronico e atlante corologico. Forum, Udine. 1006 pp.
- NIKOLIĆ, T. (ed.), 2025: Flora Croatica baza podataka (<http://hirc.botanic.hr/fcd>). Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu (datum pristopa: 21. 10. 2025).
- POWO, 2024: Plants of the World Online. Facilitated by the Royal Botanic Gardens, Kew. Published on the Internet; <https://powo.science.kew.org/> Retrieved 21 October 2025.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.

SPLETNI VIRI

- https://en.wikipedia.org/wiki/Clerodendrum_bungei
- Clerodendrum bungei* ' from the website *Trees and Shrubs Online* (treesandshrubsonline.org/articles/clerodendrum-clerodendrum-bungei/). Accessed 2025-10-20.
- <https://www.missouribotanicalgarden.org/plantfinder/plantfinderdetails.aspx?taxonid=287498>

Preglednica 1: Sestoji z vrsto *Clerodendrum bungei*, Kozmerice in Doblar (Jelovec)
Table 1: Stands with *Clerodendrum bungei*, Kozmerice and Doblar (Jelovec)

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2	3	4	
Številka popisa v podatkovni bazi (Database number of relevé)		301387	301266	301289	301290	
Nadmorska višina v m (Altitude in m)		235	395	390	390	
Lega (Aspect)		0	NEE	0	0	
Nagib v stopinjah (Slope in degrees)		0	25	0	0	
Matična podlaga (Parent material)		LA	L	Gr	Al	
Tla (Soil)		EU	Eu	Re	Re	
Kamnitost v % (Stoniness in %)		0	0	10	20	
Zastiranje drevesne plasti v % (Cover of tree layer in %)		.	.	.	70	
Zastiranje grmovne plasti v % (Cover of shrub layer in %)	E2	40	90	.	50	
Zastiranje zeliščne plasti v % (Cover of herb layer in %)	E1	80	20	80	20	
Število vrst (Number of species)		43	28	24	17	
Velikost popisne ploskve (Relevé area)	m ²	30	40	10	150	
Datum popisa (Date of taking relevé)		11/6/2025	10/13/2025	10/16/2025	10/16/2025	
Srednjeevropski kvadrant (Quadrant)		9848/3	9848/1	9848/1	9848/1	
Nahajališče (Locality)		Kozmerice	Jelovec	Jelovec	Jelovec	
Koordinate GK Y (D-48)	m	402338	398861	398867	398872	
Koordinate GK X (D-48)	m	402338	5112718	5112685	5112675	
Diagnostične vrste sintaksonov (Diagnostic species of syntaxa)					Pr.	
<i>Clerodendrum bungei</i>	E2b	3	2	.	+	3
<i>Clerodendrum bungei</i>	E2a	1	.	2	.	2
<i>Clematis vitalba</i>	E3a	.	.	.	+	1
<i>Clematis vitalba</i>	E2b	1	+	.	.	2
<i>Clematis vitalba</i>	E2a	2				1
<i>Rubus schleicheri</i> ? (<i>R. fruticosus</i> agg.)	E2b	.	5	.	+	2
<i>Rubus schleicheri</i> ? (<i>R. fruticosus</i> agg.)	E1	.	.	+	.	1
<i>Sambucus nigra</i>	E2b	.	+	.	.	1
<i>Rosa canina</i>	E2b	.	+	.	.	1
<i>Vitis vinifera</i>	E2b	.	+	.	.	1

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2	3	4	Pr.
<i>Geranium nodosum</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Dryopteris filix-mas</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Physalis alkekengi</i>	E1	.	.	3	.	1
<i>Glechoma hederacea</i>	E1	2	1	+	.	2
<i>Urtica dioica</i>	E1	+	1	2	.	2
<i>Salvia glutinosa</i>	E1	+	1	1	.	2
<i>Ranunculus repens</i>	E1	.	+	1	.	2
<i>Poa annua</i>	E1	.	.	1	.	1
<i>Juglans regia</i>	E3b	.	.	.	1	1
<i>Juglans regia</i>	E2b	.	+	.	.	1
<i>Gleditsia triacanthos</i>	E3b	.	.	.	1	1
<i>Pyrus communis</i>	E3b	.	.	.	+	1
<i>Catalpa bignonioides</i>	E3a	.	.	.	1	1
<i>Castanea sativa</i>	E3a	.	.	.	+	1
<i>Diospyros kaki</i>	E3a	.	.	.	+	1
<i>Cryptomeria japonica</i> f. <i>elegans</i>	E3a	.	.	.	+	1
<i>Parthenocissus inserta</i>	E2b	.	.	.	+	1
<i>Buxus sempervirens</i>	E2b	.	.	.	+	1
<i>Ficus carica</i>	E2b	.	.	.	+	1
<i>Forsythia</i> x <i>intermedia</i>	E2b	.	.	.	+	1
<i>Taxus baccata</i>	E2b	.	.	.	+	1
<i>Danaë racemosa</i>	E2a	.	.	.	+	1
Druge vrste (Other species)						
<i>Aegopodium podagraria</i>	E1	3	1	+	.	3
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Taraxacum</i>	E1	1	+	+	.	3
<i>Galinsoga ciliata</i>	E1	r	+	1	.	3
<i>Primula vulgaris</i>	E1	r	+	+	.	3
<i>Achillea millefolium</i>	E1	1	+	.	.	2
<i>Erigeron annuus</i>	E1	+	+	.	.	2
<i>Oxalis stricta</i>	E1	+	+	.	.	2
<i>Ranunculus acris</i>	E1	+	+	.	.	2
<i>Hedera helix</i>	E1	+	.	+	.	2
<i>Plantago major</i>	E1	+	.	+	.	2
<i>Trifolium pratense</i>	E1	+	.	+	.	2
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	E1	.	1	1	.	2
<i>Prunella vulgaris</i>	E1	.	+	+	.	2
<i>Veronica chamaedrys</i>	E1	.	+	+	.	2
<i>Potentilla reptans</i>	E1	2	.	.	.	1
<i>Commelina communis</i>	E1	1	.	.	.	1

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2	3	4	Pr.
<i>Dactylis glomerata</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Duceshnea indica</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Phytolacca americana</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Plantago lanceolata</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Setaria pumila</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Pulmonaria officinalis</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Calystegia sepium</i>	E1	1	.	.	.	1
<i>Acer pseudoplatanus</i>	E2a	+	.	.	.	1
<i>Acer pseudoplatanus</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Althaea officinalis</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Armoracia rusticana</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Carex sylvatica</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Echinochloa crus-galli</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Galinsoga parviflora</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Galium mollugo</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Melissa officinalis</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Parietaria officinalis</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Rubus fruticosus</i> agg.	E2a	+	.	.	.	1
<i>Rubus caesius</i>	E2a	+	.	.	.	1
<i>Solanum nigrum</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Veronica persica</i>	E1	+	.	.	.	1
<i>Arabis turrata</i>	E1	r	.	.	.	1
<i>Calamintha</i> sp.	E1	r	.	.	.	1
<i>Fraxinus ornus</i>	E1	r	.	.	.	1
<i>Knautia drymeia</i>	E1	r	.	.	.	1
<i>Lamium orvala</i>	E1	r	.	.	.	1
<i>Cirsium vulgare</i>	E1	r				
<i>Barbarea vulgaris</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Medicago lupulina</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Myosoton aquaticum</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Rumex acetosa</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Vicia cracca</i>	E1	.	+	.	.	1
<i>Cardamine hirsuta</i>	E1	.	.	+	.	1
<i>Arctium minus</i>	E1	.	.	+	.	1
<i>Hedera helix</i>	E3a	.	.		+	1
<i>Fragaria vesca</i>	E1	.	.	+	.	1
<i>Philadelphus coronarius</i>	E2a	.	.	+	.	1
<i>Ranunculus</i> sp.	E1	.	.	+	.	1
<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	E1	.	.	+	.	1

Legenda - Legend

- 1 *Clematido vitalbae-Clerodendretum bungei* nom. prov.
 - 2 *Clerodendro bungei-Rubetum schleicheri* nom. prov.
 - 3 *Clerodendro bungei-Physalidetum alkekengii* nom. prov.
 - 4 Opuščen sadovnjak (drevesni vrt) - Abandoned orchard (tree garden)
- A Apnenec - Limestone
 Al Rečni nanosi - Alluvium
 Gr Grušč - Debris
 L Laporovec - Marlstone
 Re Rendzina - Rendzina
 Eu Evtrična rjava tla - Eutric brown soil
 Pr. Prezenca - Število popisov, v katerih se pojavlja vrsta (Number of relevés in which the species is presented)

IGOR DAKSKOBLER & LJUDMILA DAKSKOBLER

Allium dentiferum* Webb & Berthel.*Dve novi nahajališči redke vrste v Sloveniji****Two new localities of a rare species in Slovenia**

0248/2 Slovenija, Primorska, Kras, Pliskovica, vinograd; 45,774971°N; 13.779781°E. Leg. F. Kuzmič, U. Šilc, 23. 6. 2025, det. F. Kuzmič, A. Jakob. Herbarijska zbirka BIJH ZRC SAZU (LJS 13506).

0148/3 Slovenija, Primorska, Kras, Komen, vinograd, preoran; 45,8142810°N/13,7474500°E (WGS84). Leg. F. Kuzmič, U. Šilc, 23. 6. 2025, det. F. Kuzmič. Fotoarhiv avtorjev.

Zobati luk (*Allium dentiferum* Webb & Berthel.) je vrsta, ki je bila za območje Slovenije potrjena leta 2017 (SLADEK & BAČIČ 2017) in spada v skupino latatega luka (*A. paniculatum* agg.). Skupina vrst latatega luka (*Allium paniculatum* agg. se v Sloveniji relativno redko pojavlja. V Mali flori Slovenije (MARTINČIČ & al. 2007) je bila kot enotna vrsta (*Allium paniculatum* L.) navedena za submediteransko regijo (Istra in Vipavska dolina). V Gradivu za atlas flore Slovenije (JOGAN & al. 2001) je bila skupina zabeležena v šestih kvadrantih. V nedavni reviziji agregata sta SLADEK & BAČIČ (2017) ugotovili, da so vrste tega agregata pri nas dejansko redke (prisotne v 9 kvadrantih), slabo dokumentirane s herbarijskim materialom in da je poznavanje tako prisotnosti posameznih vrst kot njihove razširjenosti v Sloveniji nedvomno pomanjkljivo in zahteva dodano floristično delo.

Proti koncu junija 2025 sva floristično popisala dva vinograda na Krasu – v Pliskovici in na Komnu. Eno od vrst latatega luka sva opazila v obeh vinogradih, v vsakem več deset primerkov. Vinograd v Pliskovici je bil v času popisa (nedavno) preoran, latasti luk pa se je pojavljal le v preoranem delu med sajenimi vrstami trte. Vinograd v Komnu je imel bolj homogen rastlinski pokrov med vrstami in znotraj vrst.